

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	12.6-3POŁ-B2.4EiG	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	FARMAKOLOGIA
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Położnictwo
1.2. Forma studiów	Stacjonarne
1.3. Poziom studiów	I stopień
1.4. Profil studiów*	praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr Piotr Rafalski
1.6. Kontakt	piotr_rafalski@o2.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	j. polski
2.2. Wymagania wstępne*	podstawy fizjologii, anatomii i patofizjologii

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	wykłady, ćwiczenia	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Pomieszczenia dydaktyczne UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	wykład problemowy	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> G.Rajtar-Cynke (red.): Farmakologia dla pielęgniarek i położnych. Wydawnictwo Czelej 2007 W.Janiec Farmakologia w zarysie Wyd. PZWL 2005 B.Kamiński, A. Kuebler, Leki w intensywnej terapii” PZWL 2003 B.Chernow (red.) Farmakoterapia w intensywnej opiece medycznej Springer 2006
	uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> A.Danysz, W.Buczko Kompendium farmakologii i farmakoterapii Wyd. Urban & Partner 2012 W.Janiec Farmakodynamika. PZWL, 2008 W. Traczyk, A.Trzebski (red.): Fizjologia człowieka. PZWL, 2004

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1.Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)
C1- zrozumie zasady działania leków w organizmie (pochodzenie substancji czynnych, postacie leków, mechanizmy działania, losy leku w organizmie, zasady leczenia (farmakoterapii)
C2- nabył umiejętności zastosowania konkretnych leków w określonych sytuacjach
C3- potrafi wypisać receptę zgodnie z obowiązującymi zasadami i regulacjami prawnymi
4.2. Treści programowe
1. Podstawowe pojęcia. Podstawy farmakodynamiki. Mechanizm działania substancji leczniczych. Schemat LADME. Zjawisko interakcji leków.
2. Podstawy farmakokinetyki (losy leku w organizmie). Czynniki wpływające na dawkowanie leków. Dawki u dzieci, dorosłych i osób w wieku podeszłym.
3. Klasyfikacja leków ATC, preparaty OTC oraz środki dostępne tylko z przepisu lekarza.
4. Recepta – zasady wypisywania leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz podstawa prawna
5. Łagodzenie bólu - leki p/bólowe, p/gorączkowe i p/zapalne. Opioidowe leki p/bólowe. Ból neuro-patyczny.
6. Łagodzenie bólu cd - środki znieczulające miejscowo i ogólnie. Glikokortykosteroidy.
7. Zwalczanie infekcji – antybiotyki, chemioterapeutyki, leki p/grzybicze i p/wirusowe
8. Leki działające miejscowo: rozgrzewające, chłodzące, keratolityczne, odkażające oraz wyjaławiające
9. Leki działające na mięśnie gładkie i szkieletowe oraz na przewodnictwo nerwowo-mięśniowe
10. Leki stosowane w wybranych dolegliwościach p. pokarmowego (przeczyszczające, zapierające, p/wymiotne, prowokujące wymioty, regulujące wydzielanie soku żołądkowego, regulujące moto-rykę; środki stosowane objawowo w chorobach wątroby i trzustki)
11. Leki stosowane w wybranych dolegliwościach u. oddechowego (stosowane w kaszlu, dusznościach, astmie oskrzelowej, przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc, mukowiscydozie)
12. Leki stosowane w wybranych chorobach układu sercowo-naczyniowego (nadciśnieniu tętniczym, arytmii, chorobie wieńcowej, miażdżycy, niewydolności krążenia obwodowego)
13. Leki stosowane w zaburzeniach gospodarki hormonalnej (cukrzyca, choroby tarczycy)
14. Wybrane leki psychiatryczne i neurologiczne (neuroleptyki, antydepresanty, leki uspokajająco-nasenne). Leczenie padaczki, choroby Parkinsona
15. Zastosowanie lecznicze hormonów płciowych. Antykoncepcja.
16. Leki działające miejscowo: rozgrzewające, chłodzące, keratolityczne, odkażające oraz wyjaławiające
17. Leki działające na mięsień macicy

18. Bezpieczeństwo stosowania leków w okresie ciąży. Kategorie A,B,C,D oraz X
 19. Niewłaściwe stosowanie oraz nadużywanie leków. Substancje uzależniające. Farmakologiczne le-czenie uzależnień

4.1. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY zna:		
W01	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania oraz powodowane przez nie przemiany w ustroju zależne od wieku, a także ich działania uboczne;	POŁ1P_W23
W02	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postaci i drogi ich podawania;	POŁ1P_W24
W03	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	POŁ1P_W25
W04	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	POŁ1P_W26
W05	podstawowe zasady farmakoterapii;	POŁ1P_W27
W06	zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków;	POŁ1P_W28
W07	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	POŁ1P_W29
W08	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;	POŁ1P_W30
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi:		
U01	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;	POŁ1P_U8
U02	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	POŁ1P_U9
U03	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	POŁ1P_U10
U04	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	POŁ1P_U11

4.2. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne (jakie?)*		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć					
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...
W01				X	X						X										
W02				X	X						X										
W03				X	X						X										
W04				X	X						X										
W05				X	X						X										
W06				X	X						X										
W07				X	X						X										
W08				X	X						X										
U01					X						X										
U02					X						X										
U03					X						X										
U04					X						X										

4.3. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	treści programowych na poziomie podstawowym, prezentuje wiedzę chaotycznie, wymaga prostych pytań naprowadzających, zdarza się, że nie kończy zdań.
	3,5	Opanował większość treści programowych na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę po ukierunkowaniu, potrafi ją zastosować w typowych sytuacjach
	4	Opanował treści programowe na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę w miarę samodzielnie, potrafi zastosować ją w typowych sytuacjach
	4,5	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielnie, zna nowości medyczne, potrafi zastosować po ukierunkowaniu w nowych sytuacjach

	5	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielnie, zna nowości medyczne, potrafi zastosować ją w nowych sytuacjach
ćwiczenia (C)*	3	Opanował większość treści programowych na poziomie podstawowym, prezentuje wiedzę chaotycznie, wymaga prostych pytań naprowadzających, zdarza się, że nie kończy zdań.
	3,5	Opanował większość treści programowych na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę po ukierunkowaniu, potrafi ją zastosować w typowych sytuacjach
	4	Opanował treści programowe na poziomie zadowalającym, prezentuje wiedzę w miarę samodzielnie, potrafi zastosować ją w typowych sytuacjach
	4,5	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielnie, zna nowości medyczne, potrafi zastosować po ukierunkowaniu w nowych sytuacjach
	5	Opanował pełny zakres wiedzy treści programowych, prezentuje samodzielnie, zna nowości medyczne, potrafi zastosować ją w nowych sytuacjach

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA/GODZINY KONTAKTOWE/	60	
Udział w wykładach*	30	
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*	30	
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	15	
Przygotowanie do wykładu*	5	
Przygotowanie do ćwiczeń	10	
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	75	
PUNKTY ECTS za przedmiot	3	